



# CATALUNYA RELIGIÓ

Publicat a *CatalunyaReligió.cat* (<https://www.catalunyareligio.cat>)

Inici (/ca) > “La religió es guanya el respecte amb figures com Batllori, Panikkar i Duch”

## “La religió es guanya el respecte amb figures com Batllori, Panikkar i Duch” (<https://www.catalunyareligio.cat/ca/religio-es-guanya-respecte-figures-com-batllori>) <sup>[1]</sup>

Per Catalunya Religió. Ds, 26/01/2019



(Direcció de <http://www.catalunyareligio.cat>)  
 Barcelona, 26 de gener del 2019. La religió es guanya el respecte amb figures com Batllori, Panikkar i Duch, també abordem el pensament del recentment traspassat Lluís Duch, monjo de Montserrat i membre del Consell Assessor per a la Difusió de la Fe i el Diàleg Interreligiós.  
 L'Any Panikkar s'ha recordat Raimon Panikkar, però encara no ha acabat la commemoració. Fins quan hi haurà activitats de l'Any Panikkar?

Voleu rebre les notícies?  
 Subscribiu-vos al butlletí gratuït  
 Vull rebre el butlletí  
 (<https://www.catalunyareligio.cat/node/215597>)

[2]

Al Palau Robert s'exposa *Kosmos Panikkar* (<http://palaurobert.gencat.cat/ca/detall/noticia/ExpoPanikkar>) <sup>[10]</sup>, que estarà oberta fins al 3 de febrer, i l'acte de clausura de l'any commemoratiu se celebrà poc després.  
 (<https://www.catalunyareligio.cat/print/node/232751>) <sup>[7]</sup>  
 (<https://www.catalunyareligio.cat/forward?path=node/232751>) <sup>[8]</sup>

### Quins eren els objectius de la commemoració de l'Any Panikkar?

L'Any Panikkar (<http://cultura.gencat.cat/ca/anyraimonpanikkar/inici/>) <sup>[11]</sup> es va obrir amb un doble objectiu: difondre la figura de Raimon Panikkar i posar-la a debat. En homenatjar un filòsof, no pretenem idolatrar-lo sinó també discutir les seves intuïcions, la validesa del seu pensament al cap del temps i, per tant, generar debat.

### Quin balanç en feu ara que ja estem a prop de la cloenda?

En relació amb la difusió, cal fer-ne una valoració positiva: hi ha hagut moltes conferències, taules rodones, jornades de difusió i concerts; l'exposició itinerant de l'Espai Avinyó ha visitat moltes biblioteques i centres cívics, i l'exposició al Palau Robert encara és oberta.

En canvi, pel que fa al debat, ha costat molt més. Abans de debatre, cal conèixer, i a Panikkar se'l coneix poc, encara ara. No hi ha tants pensadors que el coneguin prou per, més enllà d'explicar-lo, poder entrar en un debat crític.

### Amb motiu del centenari de Raimon Panikkar, s'ha constatat que és un autor llegit arreu del món i que el seu pensament és aplicable a realitats molt diverses.

Xavier Melloni va fer recentment una petita gira per Amèrica del Sud i, en tornar, va fer-nos adonar que totes les intuïcions sobre diàleg interreligiós que Panikkar focalitza entre l'Índia i Europa, és a dir, entre budisme, hinduisme i cristianisme, que és allò que ell coneix, també són vàlides en el diàleg amb les cultures indígenes. Els serveix, i és lògic, perquè Panikkar no proposa un model de diàleg hindú-cristià, sinó un model que, a partir de la seva experiència indoeuropea, es pot extrapolar a qualsevol tipus de diàleg interreligiós. Em va alegrar, però no em va sorprendre.

**Un altre autor que també heu conegut molt bé i del qual n'heu editat part de l'obra és Lluís Duch, que morí el passat novembre. Monjo de Montserrat i antropòleg, per què ha de ser recordat?**

Lluís Duch és un dels últims representants d'aquest model d'eclesiàstic humanista, erudit, d'una vastíssima cultura enciclopèdica, que crea ponts entre l'àmbit eclesiàstic i el món de la cultura. Aquest model ha tingut figures molt importants, però m'agrada destacar-ne tres: Miquel Batllori, Raimon Panikkar i Lluís Duch.

**Dieu últims representants en el sentit que s'acaba?**

No sé si el clero actual és menys culte, però sí que és evident que hi ha menys capellans i que els ordres religiosos no faciliten que els seus intel·lectuals es puguin dedicar exclusivament al pensament i la cultura. S'entén que cada congregació tingui dinàmiques pròpies que ho expliquin, però resulta una gran pèrdua per al conjunt de l'Església i, sens dubte, per al diàleg entre el cristianisme i la cultura secular.

**L'Església ha renunciat a l'excel·lència en l'àmbit de la cultura?**

L'Església catòlica ha creat fundacions especialitzades en aquest diàleg o iniciatives com l'Atri dels Gentils, sense tenir en compte que, més enllà de l'estructura, seria molt profitós que hi hagués alguns pensadors que poguessin dedicar-se plenament a aquest debat. Jo sento per primer cop el nom de Lluís Duch a la Universitat Pompeu Fabra, i ha pronunciat moltes conferències en espais com el CCCB, l'Institut d'Humanitats, l'Institut del Teatre o la Universitat Autònoma de Barcelona, i el proper homenatge que se li retrà serà iniciativa de l'Editorial Fragmenta i l'Ateneu Barcelonès, altra vegada entitats no vinculades a l'Església.

**Fragmenta Editorial acaba de publicar *Sortida del laberint* (<http://www.fragmenta.cat/ca/catalog/assaig/1023167>) [12], l'autobiografia pòstuma de Lluís Duch. Què destaca ell mateix de la seva trajectòria?**

Ell agraija molt la llibertat que va tenir en el monestir, que li va permetre viure la seva vocació monàstica i la seva vocació intel·lectual de manera integrada, sense conflicte. Mai no va haver de renunciar a una a favor de l'altra. La seva vida com a monjo no era incompatible amb la possibilitat de fer conferències, impartir classes a la Universitat Autònoma o formar-se a Alemanya. Aquesta vida explica l'obra: sense les facilitats que va tenir, difícilment hauria pogut desplegar tota la seva obra. Una obra que no és destinada als fidels catòlics, sinó que es dirigeix a un públic molt més ampli, sense cap renúncia al seu punt de partida cristià. Duch escriu per al món sense perdre de vista els seus fonaments religiosos.

**Lluís Duch va ser reconegut com a gran intel·lectual, però és força desconegut per al públic.**

Duch tenia un caràcter més aviat esquerp, defugia els mitjans i avorria tota presumpció. En el seu llibre pòstum va escriure que el pare Guiu Camps li havia transmès l'horror per qualsevol signe de vanaglòria.

**Lluís Duch escriu l'autobiografia com a testament intel·lectual quan veu finalitzada la seva carrera?**

Jo soc molt escèptic a l'hora de considerar l'última obra d'un autor com a corol·lari, com ja havia passat amb el *Cant espiritual*, que hi ha qui pensa que corona l'obra de Joan Maragall, que morí poc després de publicar-lo. És molt gran la temptació de llegir els darrers textos d'un autor com la clau de tota l'obra anterior, però Duch va morir en un moment de gran potència creativa i fins als darrers mesos va estar en plena forma.

**Fragmenta ha trobat en Panikkar i Duch dos pilars del diàleg entre religió i cultura?**

Aquests dos autors van tenir una relació complexa, perquè Duch va començar amb una gran admiració cap a Panikkar, però de mica en mica s'hi distancia perquè el percep com a essencialista, en el sentit que no dona prou importància a la història. El troba massa tancat en categories abstractes i espiritualistes, que Duch titlla de gnòstiques, és a dir, pròpies d'una religió privada, cercadora de la pròpia salvació i indiferent a les condicions de vida.

Com a editor, m'agrada molt publicar l'obra d'ambdós. Un editor posa altaveu a algunes de les moltíssimes veus que apareixen, la qual cosa no vol dir que els autors que publico hagin d'estar d'acord entre ells i molt menys que jo hagi d'estar d'acord amb el que expressen en els seus textos.

**Quin és el projecte de Fragmenta Editorial (<http://www.fragmenta.cat/>) [13]?**

Fragmenta pretén oferir bons textos que ajudin a créixer espiritualment. Venint d'un món on el catecisme donava les preguntes i les respostes, ara ens obrim a un món on ens fem les mateixes preguntes, però no acceptem les respostes prefixades. Cadascú ha d'enfrontar-se a les grans preguntes amb les seves pròpies eines, la qual cosa fa que resultin molt decisives les lectures que guien el nostre pensament. I això no significa que totes les respostes valguin igual: no admetre l'autoritat no significa que tot tingui el mateix valor.

**Quines línies de futur dibuixa l'editorial?**

Fa més de deu anys, Fragmenta va començar molt enfocada cap a les religions, i en els últims anys hem vist que, sense perdre l'especialització, és bo obrir-se cap a altres àrees afins. Els nostres autors i els seus interlocutors no reflexionen només sobre el fet religiós. Per tant, estem permeabilitzant una mica el marc cap a aproximacions de la filosofia o l'antropologia sense limitar-nos al camp tradicional de la religió.

Ignasi Moreta (<https://www.catalunyareligio.cat/ca/etiqueta/ignasi-moreta-1>) [14], Batllori

(<https://www.catalunyareligio.cat/ca/etiqueta/batllori>) [15], Panikkar (<https://www.catalunyareligio.cat/ca/etiqueta/panikkar>) [16],


duch (<https://www.catalunyareligio.cat/ca/etiqueta/duch>) [17], Espiritualitat

(<https://www.catalunyareligio.cat/ca/etiqueta/espiritualitat-4>) [18], Pensament

(<https://www.catalunyareligio.cat/ca/etiqueta/pensament-0>) [19], Teologia (<https://www.catalunyareligio.cat/ca/etiqueta/teologia-2>) [20], Societat (<https://www.catalunyareligio.cat/ca/etiqueta/societat-1>) [21]

(<https://www.catalunyareligio.cat/node/232751/pdf>) [6] (<https://www.catalunyareligio.cat/print/node/232751>) [7]

compartiu-ho:  (<https://www.catalunyareligio.cat/forward?path=node/232751>) [8] 

(<https://www.catalunyareligio.cat/ca/https%253A%252F%252Fwww.catalunyareligio.cat%252Fca%252Freligio-es-guanya-respecte-figures-com-batlloriwhatsapp://send?text=https://www.catalunyareligio.cat/ca/https%253A%252F%252Fwww.catalunyareligio.cat%252Fca%252Freligio-es-guanya-respecte-figures-com-batllori>) [22] 

(<http://twitter.com/share?url=https%3A%2F%2Fwww.catalunyareligio.cat%2Fca%2Freligio-es-guanya-respecte-figures-com-batllori&text=%E2%80%9CLa%20religi%C3%B3%20es%20guanya%20el%20respecte%20amb%20figures%20com%20Batllori>) [23]

(<http://www.facebook.com/sharer.php?u=https%3A%2F%2Fwww.catalunyareligio.cat%2Fca%2Freligio-es-guanya-respecte-figures-com-batllori&t=%E2%80%9CLa%20religi%C3%B3%20es%20guanya%20el%20respecte%20amb%20figures%20com%20Batllori>) [24]

(<http://www.facebook.com/sharer.php?u=https%3A%2F%2Fwww.catalunyareligio.cat%2Fca%2Freligio-es-guanya-respecte-figures-com-batllori&t=%E2%80%9CLa%20religi%C3%B3%20es%20guanya%20el%20respecte%20amb%20figures%20com%20Batllori>) [24]

(<http://www.facebook.com/sharer.php?u=https%3A%2F%2Fwww.catalunyareligio.cat%2Fca%2Freligio-es-guanya-respecte-figures-com-batllori&t=%E2%80%9CLa%20religi%C3%B3%20es%20guanya%20el%20respecte%20amb%20figures%20com%20Batllori>) [24]

(<http://www.facebook.com/sharer.php?u=https%3A%2F%2Fwww.catalunyareligio.cat%2Fca%2Freligio-es-guanya-respecte-figures-com-batllori&t=%E2%80%9CLa%20religi%C3%B3%20es%20guanya%20el%20respecte%20amb%20figures%20com%20Batllori>) [24]